

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

2007/2023(INI)

8.5.2007

NUOMONĖ

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateiktas Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

dėl darbo teisės modernizavimo įgyvendinant 21-ojo amžiaus uždavinius
(2007/2023(INI))

Nuomonės referentė: Kartika Tamara Liotard

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi tyrimai parodė, kad naujos ekonomikos sąlygomis socialinė ir ypač lyčių nelygybė egzistuoja ir turės tendenciją didėti, daugiausia tuose sektoriuose, kur profesinės sąjungos silpnos ir nėra kolektyvinių susitarimų,
 - B. kadangi moterų pagrindinės darbo ar socialinės apsaugos teisės gali būti ženkliai ribojamos ir dėl to joms tampa neaiškios ateities įsidarbinimo galimybės, o tai gali paveikti esminius jų asmeninio gyvenimo pasirinkimus, pvz., šeimos planavimą,
 - C. kadangi moterys yra nepalankioje padėtyje darbo rinkoje ir neproporcingas jų skaičius dirba nevisą darbo dieną, taip pat pagal naujus, dažnai laikinus darbo susitarimus, pvz., terminuotą darbo sutartį ir darbo sutartį tam tikram darbui, jos susiduria su kliūtimis siekdamos pasinaudoti visomis socialinėmis teisėmis ir garantijomis, taip pat teise į vienodą atlyginimą ir vienodas galimybes siekti karjeros,
 - D. kadangi egzistuoja diskriminacija, kurios aukos yra moterys, patekti į darbo rinką ir tai sukelia didesnę skurdo riziką, ypač tais atvejais, kai išlieka darbo užmokesčio skirtumų, nepaisant to, kad moterų išsilavinimas toks pat ar net aukštesnis nei vyrų,
 - E. kadangi nepalanki moterų padėtis darbo rinkoje reiškiasi tuo, kad jos gauna 15 procentų mažesnę atlyginimą nei vyrai, nepaisant to, kad vienodo vyrų ir moterų darbo užmokesčio principas buvo įtvirtintas Europos Sąjungos teisės aktuose nuo pat jos įkūrimo,
 - F. kadangi nelygybė skatina tiesiogines ir netiesiogines ekonomines sąnaudas, o vienodas elgesys, priešingai – suteikia konkurencinį pranašumą, ir kadangi ši nuostata yra svarbi ekonominio ir socialinio vystymosi strategijos dalis, be kitų dalykų ir dėl to, kad Europos Sąjunga negali sau leisti išsiversti be moterų, kurios sudaro pusę visų gyventojų, energijos ir gamybinių gebėjimų,
 - G. kadangi moterims dabar tenka trigubas vargas, t. y. padidinti savo įsitraukimą į darbo rinką, gimdyti daugiau vaikų ir daugiau rūpintis šeima, kai tuo tarpu moteris dažniausiai yra tas asmuo, kuris daro kompromisus siekdamas patenkinti šeimos poreikius ir kuris patiria didelę įtampą ir nerimą dėl to, kad reikia derinti darbo ir rūpinimosi šeima vaidmenis,
 - H. kadangi moterys dažnai palieka darbo rinką ilgesniam laikui dėl to, kad rūpinasi vaikais ar šeima, ir jų galimybės vėl įsitraukti į darbo rinką yra mažesnės,
 - I. kadangi tiesa, kad šimtai tūkstančių moterų sutinka dirbti nepalankiomis darbo sąlygomis, nes neturi pasirinkimo, kadangi yra namų šeimininkės ne savo namuose arba turi globoti senyvus šeimos narius,
1. pabrėžia, kad labai svarbu priimti priemones stiprinti socialines teises ir lengvatas nevisą

darbo dieną bei pagal lanksčius ar netipinius susitarimus dirbantiems darbuotojams bei priemonės užtikrinti, kad nedeclaruojamas darbas būtų pakeičiamas į normalų, siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir atsižvelgiant į tai, kad dauguma tokių darbuotojų yra moterys, ragina valstybes nares gerbti teisę dirbti, ypač atsižvelgiant į naujus socialinius reiškinius ir darbo santykių naujoves,

2. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti teisę į socialinę apsaugą ir minimalias pajamas, kad būtų suteiktas saugus būvis, kuris neturėtų priklausyti nuo darbo rezultatų ir darbo sutarties rūšies ir turėtų būti užtikrinamas kiekvienam asmeniui kaip pagrindinė jo teisė;
3. pabrėžia, kad įstatymu turi būti nustatyta, kad keletą kartų atnaujinamos terminuotos darbo sutartys turi tapti nuolatinės; ragina veiksmingiau kontroliuoti terminuotų darbo sutarčių sudarymą;
4. pabrėžia, kad Europos užimtumo padėtis neatitinka Europos Sąjungos pagrindinių tikslų, t. y. pagerinti gyventojų gyvenimo ir darbo sąlygas, taip pat Lisabonos darbotvarkės, kuria siekiama daugiau ir geresnių darbo vietų, visiško užimtumo ir socialinės įtraukties ir iki 2010 m. moterų užimtumo padinimo iki 60 proc.; ragina Komisiją skubiai imtis šių klausimų;
5. ragina Komisiją veiksmingai integruoti lyčių lygybės aspektą į savo konsultacijų procesą, pabrėžia, kad Komisijos žaliwoje knygoje dėl darbo teisės modernizavimo įgyvendinant 21-ojo amžiaus uždavinius (COM(2006)0708) pasiūlytuose pakeitimuose neatsižvelgiama į lyčių diferenciacijos pasekmes,
6. ragina valstybes nares ir darbdavius suteikti naujų galimybių leidžiant dirbti lanksčiu grafiku ir skatinti darbą ne visą darbo dieną bei savarankišką darbą, tuo pat metu užtikrinant socialinę apsaugą ir teisę į pensiją, kad būtų padidintas moterų, jaunų bei vyresnių žmonių dalyvavimas darbo rinkoje;
7. pabrėžia, kad konkurencijos spaudimas prisidėjo prie ekonominės nelygybės ir lankstaus darbo poreikio padidėjimo ir tai sukėlė neigiamų padarinių moterims, t. y. lėmė mažesnę darbo užmokestį ir profesinį bei sektorių atskyrimą bei paveikė moterų ekonominės nepriklausomybės perspektyvas ir socialinę apsaugą;
8. pabrėžia, kad darbo įstatymais visų pirma turi būti pašalintas skirtingų lyčių darbo užmokesčio skirtumas; mano, kad tam tikrų sričių skirtingų lyčių darbo užmokesčio skirtumai atspindi nepagarbą darbui, kurį atlieka moterys;
9. pabrėžia būtinybę sukurti teisingą tiek moterų, tiek vyrų darbo vertinimo sistemą, kad būtų įgyvendintas vienodo atlyginimo už lygiavertį darbą principas, kurio daugeliu atvejų nesilaikoma;
10. pažymi, kad riziką užimti silpną padėtį darbo rinkoje taip pat labai veikia lyčių ir kartu aspektas, nes moterys, vyresnio amžiaus ir taip pat jaunesnio amžiaus darbuotojai, dirbantys pagal nestandartines sutartis, turi mažiau galimybių pagerinti savo padėtį darbo rinkoje;

11. pabrėžia, kad didesnis teisės derinti asmeninį, profesinį ir šeimos gyvenimą (tiek karjeros, tiek socialinių paslaugų ir teisės į pensiją atžvilgiu) pripažinimas, nėščių ir maitinančių moterų apsaugos stiprinimas, geresnis šeimos ir namų pareigų pasidalijimas tarp vyrų ir moterų, lanksčios ir adekvačios vaikų bei išlaikomų tėvų priežiūros paslaugos ir tėvystės atostogų, nepriklausančių nuo motinos atostogų, įvedimas yra pagrindinės sąlygos, kad būtų užtikrintos lygios vyrų ir moterų teisės bei galimybės darbo srityje;
12. ragina Komisiją, siekiant Žaliosios knygos proceso metu suderinti lankstumą ir saugumą, atsižvelgti tiek į darbuotojų, tiek į įmonių interesus;
13. ragina valstybes nares ir socialinius partnerius suteikti galimybę imti tėvystės atostogas ir sudaryti galimybę dirbti lankstesnėmis darbo sąlygomis, ypač naudojantis naujosiomis technologijomis, kad būtų galima geriau suderinti profesinį, šeimos ir asmeninį gyvenimą;
14. rekomenduoja valstybėms narėms, Tarybai bei Komisijai taikant atvirąjį koordinavimo metodą keisti gerosios praktikos pavyzdžiais, kaip galima lanksčiai organizuoti darbo laiką, ir atsižvelgti į novatoriškus darbo laiko išdėstymo būdus, padedančius geriau suderinti darbą ir šeimos gyvenimą;
15. pažymi, kad šiuolaikinė darbo teisė turi užtikrinti, kad būtų visiškai įgyvendinami Bendrijos ir nacionalinės teisės aktai, draudžiantys diskriminavimą darbo rinkoje; taip pat pažymi, kad darbo teisė turi skatinti veiksmingas priemones, kurios užtikrintų lygias galimybes visiems darbo jėgos srityje, t. y. draudimą diskriminuoti atrenkant darbuotojus, galimybės būti paaukštinam ir tobulintis suteikimą, ir tinkamos apsaugos nuo atleidimo iš darbo, kai asmenys gina savo teises, užtikrinimą;
16. ragina valstybes nares toliau priimti tokias priemones, kurios skatintų lygybę bendrovėse, kad nebūtų situacijų, kai nustatomos nevienodos darbo sąlygos, patiriamas seksualinis priekabiavimas, kai vartojami moteris diskriminuojantys žodžiai skelbiant laisvas darbo vietas ir nustatant darbo laiką, ir užtikrinti vyrų ir moterų pusiausvyrą administracijos tarybose;
17. ragina valstybes nares užtikrinti, kad moterys ir vyrai visą gyvenimą naudotųsi galimybe, net jei jie sumažintų ar pertrauktų savo profesinę veiklą ir atsidėtų vaikų auklėjimui, priklausyti socialinės apsaugos sistemai, siekiant užtikrinti jų teisę į pensiją, kai baigiasi jų aktyvusis gyvenimas; pabrėžia būtinybę užtikrinti būtiną darbuotojų mokymą visą gyvenimą, kad jie galėtų sėkmingai prisitaikyti prie įvairių įdarbinimo situacijų;
18. ragina Komisiją imtis (neturinčių dokumentų) migrantų, ypač migrančių, darbo išnaudojimo problemos, dėmesį sutelkiant prie priemonių ir mechanizmų, kuriais galėtų būti užkirstas kelias migrantų darbuotojų išnaudojimui ir kovojama su juo, įskaitant pagrindinių žmogaus ir darbo teisių neteisėtiems migrantams pripažinimą bei užtikrinimą, vietoj to, kad būtų imamasi represinių priemonių bei deportavimo;
19. su dideliu susirūpinimu pažymi, kad nors Žaliojoje knygoje pripažįstama, kad dabartinės darbo rinkos sąlygos sukuria lyčių nelygybę, pvz., dėl lyčių darbo užmokesčio skirtumo, ar dėl užimtumo bei sektorių išskyrimo, tačiau joje visiškai neatsižvelgiama į pareigas ir atsakomybę, kurios nustatomos Moterų ir vyrų lygybės gairėse;

20. taip pat su dideliu susirūpinimu pažymi, kad nors Komisijos žaliajoje knygoje pripažįstama, kad moterų profesinis ir asmeninis gyvenimas yra nesubalansuotas, joje ignoruojamas poreikis greitai imtis veiksmų, kad profesinis bei asmeninis gyvenimas būtų suderintas su demografiniais iššūkiais, kaip nurodyta Europos lyčių lygybės pakte ir Komisijos komunikate dėl Europos demografinės ateities;
21. pažymi, kad moterų ir vyrų nelygybė bei moterų bendras darbo krūvis dar labiau padidės, jei moterų užimtumas bus skatinamas neatsižvelgiant į moterų atliekamą priežiūros ir namų darbą;
22. pabrėžia būtinybę Bendrijoje veiksmingai užtikrinti darbuotojų, veikiančių daugiašalėje terpėje, darbo teises, nepaisant to, kokioje valstybėje narėje jie dirba, atsižvelgiant į tai, kad dauguma tokių darbuotojų – moterys;
23. pažymi, kad terminas „lankstumas ir užimtumas“ (angl. „flexicurity“) yra klaidinantis: juo teigiama, kad bus užtikrintas didesnis lankstumas ir saugumas darbuotojams, tačiau tikrieji to padariniai – didesnis lankstumas darbdaviui ir daugiau netikrumo darbuotojui, kol dabartinės darbo rinkos sąlygos neužtikrina socialinių teisių visiems ir nesuteikia darbuotojams priemonių spręsti dėl darbo valandų grafiko ir jo pritaikymo pagal poreikius;
24. pabrėžia poreikį patikslinti termino „darbuotojas“ bei bendrųjų darbuotojų teisių, kuriomis jie naudojasi nepriklausomai nuo jų įdarbinimo statuso, reikšmę Bendrijoje.
25. ragina valstybes nares išlaikyti paramą vystant viešosios valdžios atstovų, darbdavių bei profesinių sąjungų trišalį dialogą, siekiant atsižvelgti į socialinės tikrovės ypatumus ir naujus poreikius, atsirandančius darbo santykių srityje, ir pasiekti kiekvienos šalies interesų ir atsakomybės pusiausvyrą;
26. pabrėžia, kad ekonomikos augimo sąskaita negalima kenkti socialinėms darbuotojų teisėms, ypač kai tai susiję su moterimis ir pažeidžiamomis grupėmis, pvz., mažumomis;
27. reikalauja, kad Komisija, derindama su valstybėmis narėmis, atliktų periodinį bendrovių veiksmų poveikio vertinimą, kad būtų galima imtis priemonių, būtinų tam, kad būtų pataisyti tie aspektai, kur nepasiekiamas pakankamos pažangos vyrų ir moterų lygybės srityje.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Darbo teisės modernizavimo įgyvendinant 21-ojo amžiaus uždavinius
Procedūros numeris	2007/2023(INI)
Atsakingas komitetas	EMPL
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	FEMM 15.2.2007
Glaudesnis bendradarbiavimas – pranešimo plenarinėje sesijoje data	
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Kartika Tamara Liotard 24.1.2007
Pakeistas nuomonės referentas (-ė)	
Svarstymas komitete	11.4.2007 2.5.2007
Priėmimo data	2.5.2007
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 12 -: 1 0: 6
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Katerina Batzeli, Edit Bauer, Ilda Figueiredo, Věra Flasarová, Anneli Jäätteenmäki, Lívia Járóka, Urszula Krupa, Pia Elda Locatelli, Astrid Lulling, Siiri Oviir, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Christa Prets, Amalia Sartori, Eva-Britt Svensson, Anna Záborská
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Anna Hedh, Kartika Tamara Liotard, Marusya Ivanova Lyubcheva, Heide Rühle
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (178 straipsnio 2 dalis)	Daciana Octavia Sârbu
Pastabos (pateikiamos tik viena kalba)	...